

SCHOOLGIDS 2017-2018

Inhoud

Een bijzondere leergemeenschap	p. 2
De OSB visie op onderwijs	2
Kenmerkend voor de OSB	6
Inrichting van het onderwijs:	
onderbouw	13
bovenbouw: havo en vwo	16
bovenbouw: vmbo basis, kader en theoretisch	21
Leerlingbegeleiding	24
Resultaten van ons onderwijs	27
De organisatie van de school	29
Van basisschool naar de OSB	31
Kosten	32
Algemene gegevens	34

Een bijzondere leergemeenschap

De Open Schoolgemeenschap Bijlmer is een bijzondere school voor vwo, havo en vmbo, waar leerlingen al meer dan vijfenvestig jaar leren van elkaars talenten. Wij bieden alle leerlingen op alle niveaus een uitdagend programma met veel aandacht voor wie je bent en wilt worden. Wij vinden dat wie je wordt op weg naar je eindexamen, net zo belangrijk is als het diploma dat je aan het einde van de rit behaalt. Daarom streven we naar een goede samenhang en balans in aandacht voor cognitieve en emotionele, creatieve en praktische talenten. Ons uitgangspunt leren en werken met *'hoofd, hart en handen'*, hebben we vertaald in een breed lesaanbod en eigen werkwijze en lesmethoden.

Het gaat op de OSB om *samen* leren, om leren van en met elkaar. Onze (onderbouw)klassen zijn heterogeen samengesteld, dat betekent dat leerlingen van alle verschillende niveaus bij elkaar in de klas zitten. Zo profiteren ze van elkaars talenten op alle gebied. De verscheidenheid van de samenleving komt terug op school en in de klas, en daar halen we met onze werkwijze voordeel uit. De klas is zo een mini-samenleving, en dus een leerschool voor het leven. We leiden zelfbewuste, sociale jonge mensen op, die respect hebben voor elkaar, de sterke punten van de ander waarderen en voor elkaars zwaktes begrip op brengen.

Tel daar de kleinschalige schoolopbouw, de betrokkenheid van onze docenten en het intensieve mentoraat bij, en we kunnen met trots zeggen dat op de OSB *iedere leerling zich gezien en gekend weet*. Een ouder formuleerde het zo over haar zoon, die echt niet van school hield, en als zij-instromer van een gymnasium uit de stad de OSB binnenkwam in de 3^e klas: 'Ook al houdt je kind niet van de OSB, de OSB houdt toch van je kind'.

Eindexamenleerlingen schreven eens bij wijze van afscheid een gedicht van Kavafis op muren van de studiezaal met als boodschap: 'Als je de tocht aanvaardt naar Ithaka / wens dat de weg dan lang mag zijn / vol avonturen, vol ervaringen.' Zij sloegen de spijker op hun kop. Op de OSB is een diploma niet het enige doel, het gaat ook om de avonturen op de weg daar naartoe. Daarbij helpen vele extra's zoals het brede aanbod, de werkwijze en activiteitendagen in het curriculum en mini-mediation, de jongerenrechtbank, het leerorkest en de vele naschoolse activiteiten buiten het lesprogramma. Een oud-leerling formuleerde het ooit als volgt: 'Ik ben heel blij dat ik naar de OSB ben gegaan. Ik wil niet weten wie ik was geworden als ik een andere school had gekozen.'

In deze schoolgids vindt u informatie over de OSB en laten we u zien waar de OSB voor staat en hoe de leerlingen op de OSB werken en leren. Goede contacten met ouders zijn daarbij van het grootste belang om de leerling op deze weg te begeleiden. De mentor vervult daarin een centrale rol naar leerling en ouders. Ouders en school moeten elkaar vinden in hun gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling en opvoeding van hun kinderen. Op de OSB is dat onlosmakelijk verbonden met onze visie en werkwijze.

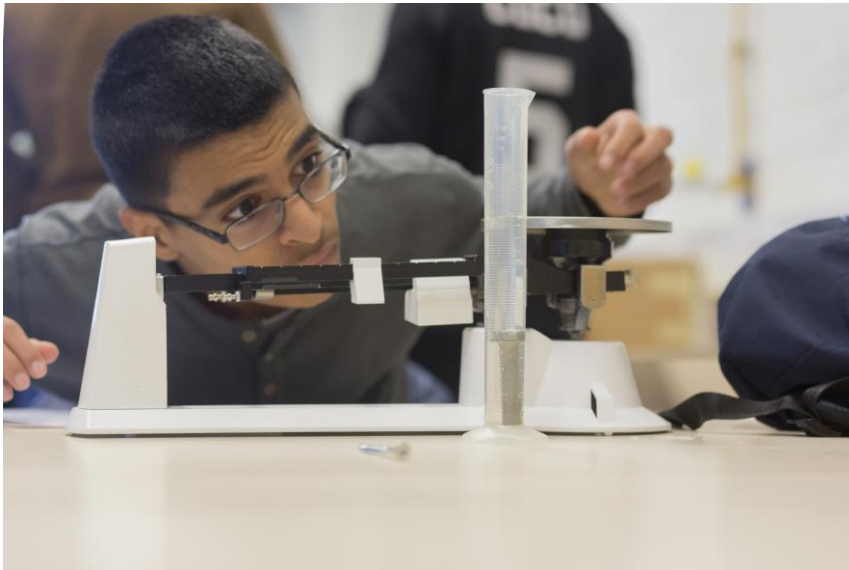
De OSB visie op onderwijs

Onderzoekend en uitdagend leren

Elk kind heeft zijn eigen talenten. Sommigen zijn theoretisch sterk, anderen kunnen beeldend veel, weer anderen hebben een praktisch inzicht dat anderen in de klas verder kan helpen. Onze lessen zijn er op gebouwd dat elk van die talenten wordt aangesproken en ontwikkeld: het onderzoekend leren in de science lessen, waar iedere les start met het doen van een natuur- of scheikunde proef, of een geschiedenisles waarin leerlingen elkaar het begrip urbanisatie uitleggen met zelf getekende South Park-stijl posters.

Hoe verschillend getalenteerd leerlingen ook zijn, nieuwsgierig zijn ze allemaal. Met het maken van opdrachten, zelf onderzoek doen en vragen maken rond een thema sluiten we daarbij aan en verbinden we theorie en praktijk.

Op deze manier leren wij leerlingen - ook buiten de beeldende vakken om - op een creatieve manier na te denken, op hun eigen manier vraagstukken op te lossen en zich te ontwikkelen. Een leerling: 'Lessen hier zijn nooit saai, ze proberen hier op een andere manier iets uit te leggen.'

Een klimaat om in te leren: persoonlijke begeleiding en zorg

Leren gaat het best op een plek waar je je prettig en gekend voelt. Daarom zorgen wij op school voor een open sfeer waarin elke leerling bovendien verzekerd is van oprechte interesse in zijn ontwikkeling.

De school is opgebouwd uit zes deelscholen. Hier hebben kinderen steeds een aantal jaar een vast docententeam en dezelfde klasgenoten om zich heen. Dat zorgt voor een vertrouwde en eigen plek voor iedereen.

Kenmerkend is daarbij dat elke deelschoolleider, die tussen de 250 en 400 leerlingen onder zijn hoede heeft, alle leerlingen persoonlijk kent. De OSB zorgt daarbinnen voor een vertrouwd aanspreekpunt in ons uitgebreide mentoraat, waarbij de mentor veel contact heeft met de ouders.

Onze docenten zijn zeer betrokken bij de ontwikkeling van hun leerlingen. Zoals een leerling het zegt: ‘Je kunt je leraren hier niet lang onaardig vinden. Want je merkt ook altijd dat ze om je geven.’ Door in kleine teams te werken, werken OSB-docenten altijd samen rond een klas en bespreken hoe zij het beste uit hun leerlingen kunnen halen.

Beoordelen is voor ons ook begeleiden. We vermijden een afrekencultuur door in onze rapporten niet met cijfers maar met letters (ZG-G-RV-V-M-O) te werken. Zo wordt het mentor-ouder-leerling gesprek gericht op de ontwikkeling van een leerling; om zijn/haar sterke punten en wat zij kunnen verbeteren. Maar we vertellen kinderen ook altijd waar zij al vooruitgang boeken: in leerresultaten, in hun houding of in hun sociale vaardigheden. Want vooruitgang is er altijd: of dat nou komt in de vorm van een verbeterde houding in de les of een fantastische bijdrage in een discussie.

Naam: [redacted] Mentor 1: [redacted]
 Klas: [redacted] Mentor 2: [redacted]
 Afdrukdatum: [redacted]

	LEERRESULTAAT	LEERPROCES	
	resultaten	lerende en werkende houding	sociale houding
Nederlands	V	V	G
Frans	V	V	G
Engels	G	V	G
Geschiedenis	G	V	V
Aardrijkskunde	V	G	V
Wiskunde	V	V	G
Muziek	G	G	V
Dramatische expressie	G	G	G
Beeldend	G	V	V
Techniek onderbouw	G	G	G
Lichamelijke opvoeding	V	G	G

ZG: zeer goed G: goed V: voldoende M: matig O: (zwaar) onvoldoende

Een eigen werkwijze om in te leren: kring – werkfase – kring

We hanteren op de OSB een vaste lesstructuur die leerlingen houvast geeft. Elk lesuur bestaat uit 60 minuten en begint in een kring, gaat over in een (samen)werkfase en eindigt daarna vaak weer in een kring. In die kring is iedereen gelijk en kan iedereen elkaar in de ogen kijken. Leerlingen zijn zichtbaar in de kring en leren om in een groep te praten.

Beginkring

In de beginkring worden alle leerlingen bij de les betrokken om in de werkfase gericht en gemotiveerd met het vak aan de slag te gaan. De beginkring heeft verschillende functies en mogelijkheden: er wordt teruggekomen op de vorige les, huiswerk wordt besproken, er is uitleg van nieuwe opdrachten en ruimte voor discussie. De kring is een gezamenlijk begin van elke les en de docent besteedt aandacht aan de sfeer en aan een goed leerklimaat. Leerlingen leren er naar elkaar te luisteren en hun mening te uiten.

Het is een van de pijlers voor een inspirerend leerklimaat en een actief taalbeleid gericht op een goede mondelinge taalbeheersing. Zo worden de leerlingen getraind in communicatieve en sociale vaardigheden die ze nu en in de toekomst hard nodig hebben.

Werkfase

In elke les volgt op de beginkring een werkfase: de leerlingen gaan in kleine groepjes aan het werk met de opdrachten. Afhankelijk van de opdracht werken ze met klasgenoten van verschillend of het eigen niveau. In heterogene groepjes leren ze ook door de stof aan elkaar uit te leggen. Zoals een leerling het zelf zegt: 'Dingen die ik niet begrijp, kan iemand in mijn groepje soms beter uitleggen dan de leraar dat doet. We gebruiken andere woorden of doen het elkaar voor. Dan kan ik weer zelf verder'. De werkvormen zijn gevarieerd: gezamenlijke activiteiten, werken in kleine groepen of aan individuele opdrachten waarbij gedifferentieerd wordt. Steeds meer wordt ook gebruikt gemaakt van stilte-werktijd, belangrijk voor de concentratie van leerlingen. Zo kan de werkfase leerlingen tijd geven om zelfstandig en samen aan de opdrachten te werken en zich in de leerstof te verdiepen. Ook kunnen ze tijdens de werkfase met hun vragen direct bij de docent terecht. De docent observeert de leerlingen bij het werk en stimuleert en helpt hen.

Werkfase

Eindkring

Veel lessen eindigen in een korte eindkring waarin het lesdoel en het gemaakte werk wordt besproken. Docent en leerlingen kijken terug op hoe er gewerkt is. Tijdens de eindkring geeft de docent huiswerk op voor de volgende les.

Reflecteren op de les, wat je geleerd hebt en je eigen vooruitgang speelt een belangrijke rol in ons onderwijs. Hiermee krijg iedere leerling meer grip op hoe ze leren en wat ze kunnen. Dat maakt hen zelfstandige jonge mensen, die ook na de middelbare schooltijd hun talenten kunnen aanwenden.

Kenmerkend voor de OSB

Kleinschalig: een veilig schoolklimaat

De school telt 1550 leerlingen en is opgebouwd uit zes deelscholen: drie deelscholen onderbouw (eerste en tweede klas), twee deelscholen bovenbouw vmbo en een deelschool bovenbouw havo en vwo, elk met een eigen groep docenten en een vaste plek in het gebouw. Elke leerling heeft een vaste, vertrouwde plek in de mentorgroep. In de eerste twee jaren zijn de klassen heterogeen samengesteld: kinderen met een advies voor vmbo, havo en vwo zitten bij elkaar in de klas en krijgen op hun eigen niveau leerstof en opdrachten. Ook in de bovenbouw zitten de leerlingen in een vaste mentorgroep. Op deze manier werken we in een vertrouwde, kleinschalige leeromgeving.

Persoonlijke begeleiding van elke leerling

De spil in de begeleiding is de mentor. De mentor geeft zelf vak- en mentorlessen en heeft aandacht voor de ontwikkeling en resultaten van de leerlingen. Door de verschillende vormen van begeleiding ontwikkelt de leerling inzicht in zijn eigen mogelijkheden. De docenten besteden veel aandacht aan een goede sfeer en daardoor voelt de leerling zich op zijn gemak en is hij gemotiveerd om te leren. Leerlingen worden gestimuleerd hun aanleg zo goed mogelijk te ontwikkelen. De mentor begeleidt ze bij het keuzeprocess door een intensieve toekomstoriëntatie. Hij verzorgt de rapporten en onderhoudt contact met de ouders. Naast de ouderavonden is er tweemaal per jaar een oudergesprek.

Samenwerken en leren

Het aanbod, de werkwijze, de lesmethoden en de begeleiding zijn allemaal gericht op het leren samenwerken in de klas. Dat kan zijn in heterogene of in meer homogene groepen: het leren van en met elkaar is een pijler onder ons onderwijsconcept.

Samen leren problemen en conflicten oplossen

Bij het samen leren en werken hoort ook het samen oplossen van conflicten. Ons uitgangspunt daarbij is dat leeftijdsgenoten elkaar vaak beter begrijpen en eerder een oplossing kunnen aandragen. Dat geldt voor kleine en grotere problemen en conflicten in de klas of tussen enkele leerlingen. Al in de eerste klas worden leerlingen die dat kunnen en willen, getraind om als mini-mediator te bemiddelen in de kleinere problemen en conflicten. Dit principe van leeftijdgenoten die elkaar aanspreken, kan ook worden toegepast in geval van ernstiger en in principe strafbare incidenten door inschakelen van de Jongerenrechtbank. Vanuit de gedachte van herstelrecht worden zo (lichtere) strafbare feiten behandeld door daarvoor opgeleide jongeren onder begeleiding van een volwassene, met aandacht voor de sociale omgeving van klas en school.

Lessen

De lessen op de OSB duren 60 minuten. Er zijn per dag vijf tot zes lessen. Een enkele bovenbouwklas kent een zevende lesuur. De schooldag begint om 8.30 uur en eindigt om 15.30 uur. We streven naar een gelijk start- en eindmoment van de dag *per leerjaar*; het geeft de leerlingen een prettig ritme, er kunnen afspraken gemaakt worden om samen naar huis te fietsen en het maakt mogelijk dat leerlingen deelnemen aan naschoolse activiteiten.

Huiswerk

De leerlingen hebben tijdens de werkfase van de les de gelegenheid om aan taken en opdrachten te werken. Dat betekent dat een gedeelte van de taken op school gedaan wordt, alleen of samen met andere leerlingen. Toch is er ook werk dat thuis gedaan moet worden, al is de hoeveelheid voor leerjaar 1 minder en anders dan in de latere leerjaren. Docenten zetten het huiswerk in Magister, maar in de onderbouw werken we ook altijd met een papieren agenda, voor het leren plannen en ordenen. Het huiswerk kan bestaan uit heel verschillende opdrachten: grammatica en woordjes leren, sommen en opdrachten (af)maken, een boek lezen, het voorbereiden van een spreekbeurt, het verwerken van een opdracht op de computer of het (her)schrijven van een verslag. Naar de bibliotheek gaan om informatie te zoeken of met een groepje na schooltijd een presentatie voorbereiden kan ook onder de noemer huiswerk vallen. Een leerling in leerjaar 1 en 2 heeft gemiddeld één tot anderhalf uur nodig voor het maken van het huiswerk. In de bovenbouw is dat al gauw meer, zeker in de

examenklassen.

De mogelijkheid bestaat om op school aan de huiswerkklas deel te nemen. Hier zijn vrijwilligers aanwezig die leerlingen een steuntje in de rug geven als ze vastlopen. Ze kunnen helpen bij de planning, sommen uitleggen of een stuk tekst begrijpelijk maken. De huiswerkklas is door zijn regelmaat, rust en steun een uitkomst voor leerlingen die het moeilijk vinden om voldoende aandacht aan hun huiswerk te besteden. De huiswerkklas is elke dinsdag-, woensdag- en donderdagmiddag in de studiezaal onderbouw. Daar zijn ook voldoende computers aanwezig.

Opvang bij lesuitval

Regelmaat in de lessen is noodzakelijk. In geval van afwezigheid van een docent worden de lessen tijdens les 2, 3, 4 en 5 in de onderbouwklassen vervangen door een andere docent. Eventueel wordt de eerste of laatste les van de dag ingeschoven, dan valt er een les uit aan het begin of einde van de dag. Valt een eerste les uit, dan horen de leerlingen dat de dag ervoor op school of het wordt 's ochtends doorgegeven via een telefoonketting of whatsappgroep. In de bovenbouw volgen de leerlingen een groot deel van de lessen in vakkenpakketten of profielen. In het geval van lesuitval kunnen de leerlingen in beide studiecentra bovenbouw of op het bordes bij de havo/vwo-deelschool zelfstandig werken.

Te laat komen, verzuim en afwezigheid

In de school hebben we afspraken over het melden van verzuim, op tijd komen en verlof aanvragen. Absentie moet door de ouders 's ochtends liefst via de e-mail (of per telefoon – afsluiten met een hekje) bij de receptie gemeld worden. Daarbij moet (voor leerplicht) ook de reden van afwezigheid worden gemeld (ziek, tandarts, etc.). De mentor kan in Magister (ons leerlingvolgsysteem) zien of een leerling is afgemeld en met welke reden dit is gebeurd. Als een leerling niet is afgemeld en voorsnog dus ongeoorloofd afwezig is, ontvangt de ouder een sms met het verzoek contact op te nemen met de receptie. Bij te laat komen volgt er ook een sms om ouders op de hoogte te brengen. We verzoeken ouders om dokters- of tandartsafspraken bij voorkeur buiten de schooltijden te maken.

Leerlingen die te laat komen, worden bij binnenkomst op school geregistreerd en de ouder ontvangt een sms hierover en de leerling een mail. Leerlingen die voor de derde keer te laat komen, moeten zich de volgende dag 's ochtends om 8 uur melden.

Als een leerling op een dag één of meer lessen niet kan volgen, b.v. wegens familieomstandigheden, moet hiervoor schriftelijk toestemming gevraagd worden aan de mentor. Mocht de afwezigheid langer duren dan één dag, moet dit verlof schriftelijk aangevraagd worden bij de verlofcoördinator. Afwezigheid zonder toestemming wordt doorgegeven aan Bureau Leerplicht.

Incidenten

Mocht een leerling de regels in ernstige mate overtreden, dan hebben de deelschoolleider en/of (adjunct)directeur het recht de leerling te schorsen of van school te verwijderen. Hierbij wordt de procedure tot verwijdering gevolgd die in het schoolreglement staat beschreven.

Als een leerling op school betrokken is bij een mogelijk strafbaar feit, dan zoeken we naar de best mogelijke afhandeling van het incident in school of het voorleggen van het incident aan de Jongerenrechtbank. Is dit niet mogelijk of wenselijk dan schakelen we de politie in.

ICT

Op de OSB is de computer een onmisbaar hulpmiddel bij het leren. Leerlingen krijgen in de eerste klas meteen een introductie: ze leren met de computer omgaan, verslagen of werkstukken te maken, informatie op te zoeken op het internet, websites te maken, om contact te hebben met leerlingen in andere landen via e-mail. Ook bij andere toepassingen van bijvoorbeeld de talen, de natuurwetenschappelijke vakken en alle beroepsgerichte vakken speelt de computer een belangrijke rol. In alle lokalen zijn smartboards aanwezig, die de lessen didactisch ondersteunen. In de havo en vwo bovenbouw wordt het vak informatica aangeboden. Er zijn zo'n 300 computers beschikbaar in studiezalen voor de onderbouw en bovenbouw en in aparte computerlokalen en een talenpracticum. Daarnaast zijn er karren met tablets en laptops, voor een meer flexibel gebruik in de lessen.

FLE

Voor de vwo- en havo-leerlingen krijgen vanaf de tweede klas extra uren Engels in het Fast Lane English-programma. In deze extra lessen wordt de taal op een min of meer natuurlijke manier aangeleerd, in rollenspellen en spreekbeurten, door interviews af te nemen en gebruik te maken van native speakers. Leerlingen doen extra Cambridge- examens, waarmee ze laten zien voor Engels boven hun eindexamenniveau te presteren. Deze certificaten zijn belangrijk voor studies en werk in het buitenland, en spelen ook steeds vaker een rol bij de aanmelding voor universitaire studies en tijdens internationale stages. Leerlingen zijn erg enthousiast over de extra lessen en over de extra studietrip naar Engeland. Dat blijkt uit de mooie slagingspercentages voor de Cambridge examens op de verschillende niveaus.

Activiteitendagen

Er zijn door het jaar heen twee activiteitendagen voor de verschillende leerjaren met een bijzonder cultureel en/of sportief programma: bijvoorbeeld poëzietevue, een historische wandeling door een oude binnenstad, een rondleiding in de Tweede Kamer en Ridderzaal, een bezoek aan musea, het ontwikkelingsspel Globaland, een sportdag of een basketbaltoernooi.

Themaweken en buitenlandse reizen

Het doel van de themaweken op de OSB is leerlingen kennis te laten maken met andere leeromgevingen en contexten. Ze maken kennis met veldwerk, ze voeren zelfstandig onderzoek uit. Groepsopdrachten en samenwerken spelen een belangrijke rol. In deze week zijn leerlingen op een sociale, sportieve en kunstzinnige manier bezig met het leerproces rond een thema. De themawEEK kan binnen- en buitenschools plaatsvinden. Het programma van de themaweken verschilt per leerjaar en schooltype. De eerste klassen hebben een sportieve en culturele themawEEK met overnachten buiten school. De themawEEK is verplicht voor alle leerlingen.

In de bovenbouw maken alle leerlingen een buitenlandse reis: Berlijn, Londen, Rome of de Ardennen vormen een geliefde bestemming.

De OSB: sportactieve school

De OSB heeft een uitgebreid en kwalitatief hoog aangeschreven aanbod van bewegingsonderwijs in de lessen. Na schooltijd is er een uitgebreid aanbod van sportclubs en activiteiten in samenwerking met Topscore. In 2014 werd de OSB voor de tweede keer de sportiefste school van Nederland, een kwalificatie waar we erg trots op zijn. Ook werd de OSB twee keer Beste Topscoreschool van Amsterdam en ontvingen we het certificaat 'Sportactieve school' van de KVLO. Er zijn faciliteiten voor leerlingen die topsport beoefenen, onder meer voor Ajax en FC-Utrecht voetballers en er is een topsportcoördinator die de topsporters kan begeleiden.

OSB-leerlingen nemen zeer regelmatig deel aan sportevenementen en laten zo het belang van sport zien en het plezier dat je met sport kunt beleven.

Extra sportaanbod in het curriculum

- In vmbo-t is een keuze mogelijk voor de sportklas, met LO-2 in het vakkenpakket en een goede samenwerking met het vervolgonderwijs in die sector. De sportklasleerlingen organiseren toernooien voor de basisscholen en hebben een extra wintersportweek.

- In de havo wordt het BSM (= Bewegen Sport en Maatschappij) als extra keuze vak aangeboden.

De OSB: kunstzinnige en creatieve school

Het lesprogramma heeft extra tijd voor creatieve vakken voor alle leerjaren en voor alle niveaus. Iedere leerling in de onderbouw krijgt drama, muziek, beeldend en techniek. In de bovenbouw kunnen leerlingen er voor kiezen om deze kunstvakken naast hun verplichte vakken te volgen.

Op de OSB *leeft* het kunstonderwijs, en dat merk je aan de sfeer op school. Iedere dag zijn er wel leerlingen bezig met het maken van een creatief product of het oefenen voor een uitvoering. Al deze producten krijgen een podium in een expositie of een voorstelling of show voor medeleerlingen en ouders. Wat er bij beeldend gemaakt wordt, verstoft niet in de klaslokalen en wat er gespeeld en geleerd wordt bij drama en muziek, wordt getoond in de theaterzaal op school en daarbuiten.

In kunstlessen kijken leerlingen naar kunst van anderen, gaan op bezoek bij musea, tentoonstellingen en concerten en werken samen met professionele theatermakers, kunstenaars en kunstopleidingen in heel verschillende projecten.

De creatieve vakken werken ook samen met de andere vakken. Een bijzonder project is bijvoorbeeld het jaarlijkse poëzieproject: leerlingen schrijven bij Nederlands een gedicht en verbeelden dat bij techniek en beeldend in een heel eigen voorstelling/schilderij.

Er is een uitgebreid naschools programma om te spelen in een band, verschillende dansvormen te oefenen en mee te zingen in een (gospel)koor.

Bijzondere vermelding verdient het OSB Leerorkest Zuidoost. Leerlingen spelen samen in een symfonie orkest met speciaal voor hen gearrangeerde stukken van klassiek tot pop. Beethoven in de Bijlmer is een grote hit op de vele concerten die het OSB Leerorkest jaarlijks geeft.

Optreden OSB Leerorkest Zuidoost bij Klassiek op het Amstelveld – september 2016

Leerlingen OSB Leerorkest Zuidoost

Extra kunstaanbod in het curriculum

- In vmbo-tl wordt een kunstklas aangeboden. Naast de verplichte vakken volgen deze leerlingen in leerjaar drie en vier extra vakken beeldende vorming, drama en muziek. De kunstklas is ieder jaar weer een bijzondere klas, die van zich laat horen met verschillende kunstprojecten voor de hele school.

- In havo en vwo is drama een eindexamenvak. Ieder jaar weer worden door deze leerlingen dialogen en/of monologen op het podium gezet voor ouders en familie, medeleerlingen en docenten van school.

Hoofd, hart én handen

Vreemde zelfportretten kunstklas bij Beeldend Audiovisueel

Leerlingenwerk poëzieproject bij Beeldend

2- en 3 dimensionaal werk kunstklas bij Beeldend

Internationale projecten

Op de OSB leren kinderen met allerlei verschillende soorten mensen om te gaan. Zij worden in onze gemengde klassen al snel wereldwijd. Maar ook buiten de lessen om geven we ze de mogelijkheid veel van de wereld te gaan zien. Dat kan in werkweken en in FLE-reizen. Maar ook in deelname aan projecten in het buitenland. In het verleden heeft de kunstklas een internationale productie uitgevoerd in Rome met Italiaanse docenten daar en een geweldige voorstelling op school en in het Bijlmerparktheater verzorgd. Een heel andere ervaring was de deelname aan een science project over ruimte en tijd in het kader van het Comeniusproject, waarin samengewerkt werd met vier scholen in vier verschillende Europese landen. Ze maakten zonneklokken en waren bij de sterrenwacht op bezoek in Sofia, Rome, Lille en Birmingham, en leerden tegelijkertijd over de culturen van de deelnemende landen.

We bieden ook graag onderdak aan uitwisselingstudenten, die onze leerlingen zelf kunnen vertellen over hoe het er in andere landen aan toe gaat. Zo hadden we scholieren uit Duitsland en Thailand op school en studeerde een van onze leerlingen een half jaar in Frankrijk.

OSB-breed: naschoolse activiteiten

OSB-breed is de naam waaronder na schooltijd workshops met heel diverse activiteiten op gebied van kunst en cultuur, talen, sport en spel, koken, wetenschap, techniek en ICT worden aangeboden. Zo kunnen leerlingen hun talenten verder ontwikkelen en/of nieuwe interesses ontdekken. In dit programma wordt samengewerkt met andere scholen en diverse instanties zoals Topscore, de Jeugdtheaterschool en Muziekschool Zuidoost. Rond de herfstvakantie wordt het aanbod bekend gemaakt en kunnen leerlingen zich inschrijven. Meer informatie over het aanbod en foto's zijn te vinden op de website van de OSB onder het kopje 'OSB-breed.'

Dit verwachten we van leerlingen en ouders

Samenwerking met leerlingen ouders is een van de belangrijkste pijlers in de missie en visie van de OSB. Oudergesprekken zijn daarom altijd 'drie-gesprekken' met mentor, leerling en ouders. Deze samenwerking staat of valt met de eigen betrokkenheid en verantwoordelijkheid van leerlingen en ouders. Het gaat om het je houden aan simpele regels als op tijd te komen en je tijdig afmelden als je door ziekte of andere omstandigheden niet aanwezig kunt zijn. Te laat komen verstoort de rust in de school en de effectiviteit van de lessen. We verwachten dan ook dat ouders en leerlingen zich houden aan de afspraken hierover. Dat geldt ook voor de opgelegde sancties bij het niet nakomen van deze regels. Ouders en leerling ontvangen hierover een mail. Naast deze mails, kunnen ouders ook zelf in Magister zien of hun kind te laat of niet gekomen is, en ook of de opgelegde sanctie is uitgevoerd.

We verwachten van ouders dat zij hun kind, als deze te laat komt of ongeoorloofd absent is, hierop aanspreken. Van onze kant waarschuwen wij ouders tijdig als een kind teveel verzuimt. Als school zijn wij verplicht als een kind te vaak absent of te laat is Bureau Leerplicht in te

schakelen. Waarom wij als school ook scherp toezien op verzuim is dat absentie vaak een uiting is van andere problemen en kan leiden tot vroegtijdig schoolverlaten. Bij geregeld verzuim wegens ziekte worden leerlingen opgeroepen door de schoolarts.

Het schoolreglement of leerlingenstatuut geeft aan wat de school belangrijk vindt in de *leerhouding* van leerlingen. Bijvoorbeeld: actief aanwezig zijn in de lessen, op tijd komen, zo goed mogelijk leren en werken in de les samen met je klasgenoten en je docenten, je mening (correct) leren uiten, het (leren) dragen van eigen verantwoordelijkheid, zelfstandig worden en het maken van eigen keuzes. Het schoolreglement laat zien welke rechten en plichten de leerlingen op de OSB hebben en aan welke afspraken ze zich moeten houden.

Het is op de OSB vanzelfsprekend dat iedereen goed met elkaar omgaat, we geven en verwachten respect van leerlingen en hun ouders naar elkaar en naar docenten. Goed wil zeggen: in een aardige sfeer, tolerant, met respect voor iedereen in de schoolgemeenschap.

Inrichting van het onderwijs

De Onderbouw

In de onderbouw zijn klassen heterogeen samengesteld: leerlingen met een verschillend advies van de basisschool, variërend van vmbo b/k/tl tot havo en vwo, vormen samen een klas. Ze krijgen ieder op hun eigen niveau lesstof aangeboden en leren van en met elkaar en worden ook op hun eigen niveau getoetst en beoordeeld. De OSB is daarin uniek. Wij willen leerlingen extra kansen bieden door de vroege selectie op twaalfjarige leeftijd nog even uit te stellen en ze samen te laten leren en werken in een breed aanbod van vakken. Zo leren leerlingen zichzelf en elkaar kennen en ontwikkelen ze zich tot sterke, zelfstandige en zelfbewuste mensen, maar ook tot sociale mensen die oog en waardering hebben voor elkaars verschillende talenten.

De OSB heeft drie deelscholen onderbouw (leerjaar 1 en 2) met ieder een vaste plek in het gebouw. Elke deelschool telt in totaal acht tot tien klassen met een vast team van mentoren en vakdocenten. Zij geven zoveel mogelijk les aan de klassen van hun eigen deelschool en overleggen met elkaar over de voortgang van de leerlingen. Alle klassen op de OSB hebben een mentor (of twee mentoren) bij wie ze met hun vragen terecht kunnen. De mentor geeft zijn klas zijn of haar eigen vak, naast de mentorles, en begeleidt ze op activiteitsdagen en in de werk- en themaweek. De mentor heeft regelmatig overleg met de andere vakdocenten van de klas. Deze kennis van en ervaring met de eigen klas is de basis voor de mentor-leerling-ouder gesprekken die twee keer per jaar plaatsvinden, evenals de ouderavonden.

Differentiatie: leerlingen op hun eigen niveau aanspreken

In de heterogene klassen worden leerlingen op hun eigen niveau aangesproken en uitgedaagd. Gedifferentieerd lesgeven is daarbij een kernkwaliteit, die op verschillende manieren plaatsvindt passend bij de les en het leerjaar. We spreken elke leerling op zijn eigen niveau aan met leerstof, vragen, opdrachten en eisen die passen bij dat niveau. Het basisschooladvies is hierbij het uitgangspunt. Door gebruik te maken van gevarieerde werkvormen gericht op samenwerkend leren en zelfstandig werken worden de leerlingen uitgedaagd en geïnspireerd. Niet alleen het denkvermogen en de taal van het kind wordt ontwikkeld, ook de praktische en creatieve aanleg van de leerling krijgt in de vakken veel aandacht. In de keuze van de lesstof en de aan te brengen vaardigheden blijft ruimte voor eigen aanvullingen en ideeën van de kinderen.

Aan het eind van het eerste jaar gaan alle leerlingen over naar het tweede leerjaar, indien wenselijk met een aanpassing van het niveau waarop de leerling presteert. Bij het verwerken van de leerstof besteden de docenten aandacht aan een zelfstandige leerhouding en diepgang in het vakaanbod. Door te werken met letters in plaats van cijfers, vermijden we een berekende houding en focus op resultaten in tienden achter de komma en houden meer zicht op de totale ontwikkeling van de leerling.

Resultaatgericht begeleiden

Beoordelen is voor ons altijd begeleiden en omgekeerd is begeleiden ook altijd beoordelen. De belangrijkste vraag daarbij is: kunnen we versterken wat goed gaat, wat kan een leerling zelf doen om prestaties te verbeteren en wat kunnen de mentor, vakdocenten en ouders daarin betekenen?

We leiden kinderen op voor het bij hen passende diploma en met onze heterogene onderbouw bieden we optimale opstroomkansen. Leerlingen hebben hierdoor extra kansen op een hoger diploma. Zo halen leerlingen met een vmbo-tl of een vmbo t/h advies regelmatig een havo- en soms zelfs een vwo-diploma. Daarom vinden het van belang dat de vorderingen van kinderen inzichtelijk zijn voor iedereen: de leerling, de ouders en de mentoren en vakdocenten. Zo hoeven rapporten geen verrassing te zijn, en kan tijdig worden ingegrepen als extra inspanning voor een vak nodig is of een hoger niveau mogelijk is. De rapporten bieden drie keer per jaar een goed overzicht van de ontwikkeling van de leerling en vormen een goede basis voor het gesprek van mentor, leerling en ouders. Onderdeel van dat gesprek is ook altijd hoe een kind zich ontwikkelt als individu en qua gedrag in de groep.

Sociale vaardigheden

Op de OSB werken we intensief aan de sociale vorming van de leerlingen. De heterogene groep in de onderbouw biedt een goede basis om aandacht te besteden aan goed met elkaar omgaan en aan het respecteren en accepteren van verschillen. Leerlingen leren sociale vaardigheden binnen de vaklessen, maar vooral tijdens de mentorlessen. Zowel de persoonlijke vaardigheden van elke leerling als het goed functioneren in een groep krijgen veel aandacht. Onder meer lessen uit de methode 'Leefstijl' en "Vreedzame School" worden hierbij ingezet. Omdat we leerlingen zélf verantwoordelijk willen maken voor een goede en prettige sfeer wordt in het eerste leerjaar zes weken lang met een lessenserie gewerkt over het voorkomen van conflicten en het behouden van die goede sfeer. In het tweede jaar wordt veel aandacht besteed aan studievaardigheden.

Wij vinden het belangrijk om kinderen te leren communiceren. Soms is er hulp nodig om te zorgen dat iedereen zich prettig kan voelen in de klas. Mentoren ondersteunen het zoeken naar een goede oplossing. Dat heeft een bijzonder goed effect op de leeromgeving van de kinderen.

Extra ondersteuning en zorg

In de onderbouw is voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte een uitgebreid aanbod van b.v. extra taal- en rekenlessen mogelijk als ook trainingen op verschillende sociale en emotionele vaardigheden. Hierin wordt de mentor ondersteund door extra zorgmentoren in de deelscholen en de zorgcoördinator van de onderbouw. Zie verder de aparte paragraaf leerlingbegeleiding.

Het keuzeadvies

De mentor is de centrale persoon in de begeleiding van de leerling en hij regelt ook de zaken rond het keuzeadvies aan het einde van de tweede klas in de overgang naar de bovenbouw. Aan het einde van de eerste klas vindt een eerste bepaling plaats van het niveau waarop een leerling verder gaat werken in de tweede klas. Na het rapport in april van het tweede leerjaar vindt de keuze plaats voor een schooltype in de bovenbouw. Er komt een gesprek tussen mentor, leerling en ouders waarin de resultaten, de werkhouding, de aanleg en interesse van de leerling uitgebreid aan de orde komen.

Op de OSB blijven leerlingen in principe niet zitten; voor iedere leerling proberen we een geschikte leerweg te vinden. Voor het vervolg in de bovenbouw kiest de leerling voor het derde jaar vmbo een leerroute en een leerweg. In 3 havo/vwo bieden we nog een breed gemeenschappelijk pakket aan, waarna in de vierde klas gekozen moet worden voor havo of vwo en voor een van de vier profielen.

Voor de tweedeklassers die mogelijk doorgaan naar de bovenbouw vmbo is in februari/maart een extra voorlichting over de keuze van profiel en voor de ouders van deze leerlingen organiseren we een speciale avond hierover.

Lessentabel onderbouw

Vak	klas 1	klas 2
beeldend	2	2
biologie	1	2
drama	1	1
Duits	1	2
Engels	2	2
Frans	1	2
lo	2	2
mentor	1	1
mens en maatschappij	3	2
muziek	1	1
Nederlands	4	3
natuur-scheikunde	1	2
techniek	1	1
vwo	1,5	0
verzorging	1	1
wiskunde	3	3

*De lessentabellen voor de bovenbouw zijn voor de verschillende leerwegen en profielen divers van samenstelling. Voor geïnteresseerden zijn ze op aanvraag verkrijgbaar bij de school.

Bovenbouw: havo en vwo

Algemeen

Het havodiploma geeft toegang tot het hbo (hoger beroeps onderwijs) en het vwo-diploma geeft de mogelijkheid om aan het hbo en aan de universiteit te studeren. De havo-leerlingen doen na vijf jaar centraal examen en de vwo-leerlingen na zes jaar.

Het derde leerjaar havo/vwo

De leerlingen die na de onderbouw in aanmerking komen voor havo of vwo, brengen ook het derde leerjaar samen door in een gemengde havo/vwo klas. Het aanbod bij de vakken bereidt alle leerlingen voor op de eisen van het vervolg: havo of vwo. Het is onze uitdaging dat iedere leerling die vwo kan halen voldoende wordt uitgedaagd om met een vwo-diploma zijn schoolcarrière af te ronden. In leerjaar drie worden alle vakken aangeboden, om de leerlingen in staat te stellen een goede keuze te maken voor één van de vier profielen die starten in de vierde klas havo en vierde klas vwo.

Profielen

Op de OSB kiezen de leerlingen vanaf het vierde leerjaar op de havo of in het vwo één van de vier profielen:

Economie en Maatschappij (EM)

Cultuur en Maatschappij (CM)

Natuur en Techniek (NT)

Natuur en Gezondheid (NG)

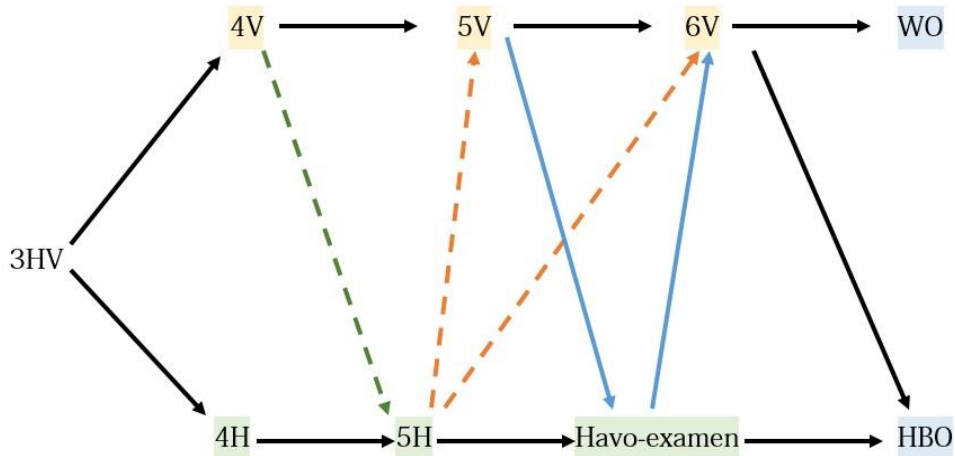
Voor zowel de bovenbouwleerlingen van de havo als het vwo geldt, dat zij *gemeenschappelijke* vakken volgen en *profielvakken*. Gemeenschappelijke vakken zoals Nederlands en Engels gelden voor *alle* profielen. Profielvakken behoren bij het gekozen profiel. Daarnaast kunnen leerlingen in beperkte mate nog uit twee tot drie keuzevakken kiezen. In sommige gevallen is het voor leerlingen mogelijk een combinatie aan vakken te kiezen waardoor zij automatisch examen doen in twee profielen.

Tweefasen vwo

De OSB heeft een gestaag groeiende vwo-afdeling. Op de OSB is het vwo ingericht volgens het Tweefasen vwo-model. Alle leerlingen volgen een leerroute met een vwo-kernprogramma, met extra uitdaging voor excellente vwo-leerlingen en extra ondersteuning voor leerlingen die moeite hebben met het vwo-niveau. Zo kunnen we goed presterende havoleerlingen op een verantwoorde manier de kans bieden om een Vwo-diploma te halen, zonder een extra leerjaar en ontstaat er voor excellente vwo-leerlingen juist ruimte in het programma voor meer verdieping en verbreding. Het Tweefasen vwo-model past bij uitstek bij de OSB: op een verantwoorde manier kansen bieden aan leerlingen. Door tweefasen vwo is er veel meer ruimte voor maatwerk: leerlingen die versneld examen doen, leerlingen die doorstromen van 5 havo naar 6 vwo, leerlingen die een extra vak volgen. We stimuleren leerlingen van harte om hun eigen route te kiezen.

STROOMSCHEMA TWEEFASEN VWO

Leren onderzoeken

Bij alle profielen hoort het maken van een profielwerkstuk, als voorbereiding op een vervolgstudie in het hoger beroepsonderwijs of het wetenschappelijk onderwijs. Hiervoor wordt een beroep gedaan op zelfstandigheid, creativiteit, methodisch denken en handelen, betrokkenheid bij de onderwerpen en samenwerking met universiteiten en hogescholen.

In de natuurprofielen (NG en NT) wordt het vak Natuur, Leven en Technologie (NLT) gegeven en afgesloten met een schoolexamen. Dit vak is een belangrijke voorbereiding op technische studies en bevat vakoverstijgende leerstof: combinaties van wiskunde, scheikunde, biologie, gezondheidstechniek, natuurkunde en andere vakken. Vanuit dit vak wordt gewerkt aan het profielwerkstuk in het NG en NT profiel.

Bij de maatschappijprofielen (EM, CM) richt het onderzoek zich op een breed palet van maatschappelijk, economische en sociale vraagstukken waarin sociale, culturele, historische, klimatologische en ethische, bedrijfsmatige en economische aspecten een rol spelen.

Leerlingen worden in de voorexamenklas voorbereid op het doen van een eigen onderzoek in eigen lessen en in gastlessen verzorgd door medewerkers en studenten van VU en UvA en via het Pre University College-project waarbij leerlingen van de bovenbouw vwo collegereeksen aan de VU volgen. Ze leren ze o.a. een goede probleemstelling te formuleren en een kritische houding t.o.v. bronnen aan te nemen. In de startweek van het examenjaar wordt tijdens de eerste dagen intensief aan het profielwerkstuk gewerkt om te voorkomen dat er te veel versnippering optreedt bij onderzoek en schrijven. Als de profielwerkstukken geschreven zijn, wordt het traject afgesloten met een presentatie voor een gehoor van ouders en leerlingen die dan in hun voorexamenjaar zitten.

Samenwerking met het AMC

We werken intensief samen met het Academisch Medisch Centrum (AMC) en de opleiding verpleegkunde van de Hogeschool van Amsterdam. Die samenwerking houdt in dat onze leerlingen gebruik kunnen maken van de expertise en materialen van het AMC, onder meer bij het uitvoeren van modules NLT. Ook kunnen ze er terecht voor de uitvoering en begeleiding van profielwerkstukken. Docenten van het AMC verzorgen gastlessen op de OSB en op het AMC. En zowel leerlingen uit havo en vwo als uit het vmbo kunnen stagelopen bij alle verschillende beroepssectoren die het AMC biedt. Dit is een enorme verrijking en een grote uitdaging voor onze leerlingen.

Stage leerlingen bovenbouw havo vwo bij AMC

Werkwijze

In de bovenbouw havo en vwo werken we verder op basis van de vaardigheden die in de onderbouw zijn ontwikkeld, zoals zelfstandig werken, samenwerken, creativiteit en het nemen van initiatieven. De leerlingen verbeteren in de bovenbouw hun vaardigheden om zich informatie eigen te maken en te verwerken, om samen te werken en te communiceren met anderen of om onderwerpen te onderzoeken en te bestuderen, goede keuzes te maken, een presentatie te houden of een verslag te schrijven. Deze vaardigheden zijn van groot belang bij de studie in het hoger onderwijs maar ook de maatschappij vraagt veelzijdige, zelfstandig denkende en goed functionerende mensen.

Mentoraat: aandacht voor begeleiding, reflectie en persoonlijke ontwikkeling

Het mentoraat blijft de pijler van de begeleiding van de klas en de leerlingen: de mentor als coach en de (mentor)stamgroep als sociale basis voor de ontwikkeling tot zelfbewuste mensen. De mentor blijft het eerste aanspreekpunt voor mentorleerlingen en ouders. Taken van de mentor zijn: ouderavonden houden, gesprekken met ouders en leerlingen voeren over interesse, resultaten en keuzes, stage- en werkweekbegeleiding, inspirator zijn en spin in het web van de klas. Vanuit de mentor klas wordt gewerkt aan de voorbereiding op het eindexamen, met een steeds grotere nadruk op de verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces en dat van anderen in de klas en de lesgroepen en de voorbereiding op de vervolopleiding.

Culturele activiteiten, de themaweek en de buitenlandreis

Er zijn diverse culturele activiteiten voor de havo- en vwo-leerlingen. Bezoeken aan musea en dergelijke staan voor alle leerlingen op het programma van de activiteitendagen, maar ook is een aantal culturele programma's gekoppeld aan de lessen Cultureel Kunstzinnige Vorming (CKV). De leerlingen stellen hierover een kundossier samen. De themaweken kunnen binnen- en buitenschools plaatsvinden. In de voorlaatste klassen wordt meestal de buitenlandse reis gemaakt. Berlijn, Praag, Rome en de Ardennen zijn geliefde bestemmingen. Er zijn in de vierde en vijfde klassen verschillende culturele uitjes zowel op de activiteitendagen als in het kader van bepaalde lessen, zoals bezoek aan film, theater of concertzaal, museum of tentoonstelling.

Opera Pagliacci met leerlingen uit de bovenbouw havo/vwo - oktober 2015

Loopbaanoriëntatie en –begeleiding (LOB)

In het kader van de vervolgstudie en beroepenoriëntatie hebben de leerlingen in de havo en vwo allemaal een stageweek. Ze zoeken zelf en/of in overleg met de mentor een bedrijf of instelling, zoveel mogelijk in het kader van hun interesses voor de vervolgstudies. Het is een bijzonder waardevolle ervaring bij het maken van keuzes voor de toekomst.

De decaan organiseert verschillende activiteiten voor een goede studiekeuze in het vervolgonderwijs. Op de jaarlijkse oud-leerlingenavond komen oud-leerlingen van de OSB aan leerlingen van de bovenbouw vertellen hoe ze tot hun keuzes zijn gekomen. Ze geven nuttige adviezen vanuit hun persoonlijke ervaringen. In het vierde en vijfde jaar doen de leerlingen mee aan het aansluitingsprogramma van de Hogeschool van Amsterdam, dat bestaat uit gastlessen en bezoek aan de hogeschool.

Al deze activiteiten zijn een belangrijk onderdeel van de loopbaanoriëntatie. Ook de culturele en maatschappelijke activiteiten in en buiten school, het presenteren en debatteren in de klas, het doen van onderzoek en het maken van onderzoeksverslagen zijn belangrijke en inspirerende onderdelen. In vervolgonopleidingen en in de maatschappij bewijst deze combinatie van kennis, vaardigheden en persoonlijke ontplooiing zijn waarde.

Alle leerlingen in Nederland moeten zowel een schoolexamen als een centraal schriftelijk eindexamen doen om hun diploma te behalen. Een enkel vak wordt afgesloten met alleen een schoolexamen (zoals NLT, informatica, BSM); voor de andere vakken volgt na het schoolexamen een centraal examen.

De bovenbouwperiode vanaf de vierde klas tot aan het centraal eindexamen in het examenjaar, noemen we de schoolexamenperiode. In deze periode maken leerlingen schoolexamens, schrijven essays en hun profielwerkstuk en doen praktijkopdrachten; de resultaten worden verzameld in een schoolexamendossier wat voldoende afgesloten moet zijn om aan het centraal examen te mogen deelnemen. De eisen die gesteld worden aan dit schoolexamen zijn vastgelegd in het programma van toetsing en afsluiting (PTA). Dit PTA is te raadplegen via ons leerlingvolgstelsel Magister.

Doorstroming naar de havo of naar het vwo

Doorstroming van een leerling vanuit het vmbo van de OSB naar de havo op de OSB is in principe mogelijk met een diploma van de theoretische leerweg met een vakkenpakket dat aansluit bij een van de havo-profielen. Daarnaast stelt de school nog een aantal aanvullende eisen in overeenstemming met de landelijke richtlijnen van de VO raad, zoals goede

eindcijfers, geen herkansing bij het examen, een goede motivatie, inzet en werkhouding en een goede aanwezigheid. De aanvraag wordt behandeld door de deelschoolleider van de havo/vwo.

Doorstroming van een leerling van de OSB vanuit de havo naar het vwo is in principe mogelijk met een havodiploma. Deze aanvraag wordt ook behandeld door de deelschoolleider. Bij deze overstap stelt de school gelijksoortige eisen als bij de doorstroming van het vmbo naar de havo. Vanuit ons Tweefasen vwo is het voor leerlingen mogelijk om na het behalen van hun havodiploma direct door te stromen naar 6vwo. De OSB is een van de weinige scholen in Nederland waar deze route – zonder een extra jaar in 5vwo – mogelijk is.

Studiezaal bovenbouw havo vwo

Bovenbouw: vmbo

Algemeen

Het vmbo-diploma geeft toegang tot het mbo (middelbaar beroeps onderwijs) en duurt 4 jaar. De verschillende leerwegen geven toegang tot de verschillende niveaus in het mbo, waarbij het gekozen profiel in het vmbo aansluit op de opleidingen in het mbo. De profielen die de OSB aanbied zijn: Zorg en Welzijn, Techniek en ontwerpen, Economie en ondernemen. Binnen de theoretische leerweg kunnen leerlingen met bijzondere ambities en talenten, naast de drie profielen, ook kiezen voor de sportklas of kunstklas. De OSB biedt de volgende niveaus aan:

- Vmbo-basis geeft toegang tot het mbo niveau 2
- Vmbo-kader geeft toegang tot het mbo niveau 3, soms tot niveau 4
- Vmbo-theoretisch geeft toegang tot het mbo niveau 4
- Vmbo-theoretisch geeft ook toegang tot de havo (zie hier boven).

Het vmbo biedt geen eind onderwijs, maar een voorbereiding op het mbo; pas het mbo-diploma biedt een startkwalificatie.

Het derde leerjaar: een nieuwe start

In het derde leerjaar komen de leerlingen in een nieuwe mentorgroep. In de tweede klas is het niveau vastgesteld waarop de leerling in de vmbo-bovenbouw gaat werken, nl. de theoretische leerweg of de beroepsgerichte leerweg (kader en basis). Bij elke leerweg is een keuze mogelijk voor verschillende leerroutes, en speciale klassen (nl de sport- en de kunstklas, beide klassen hebben een maximum aantal leerlingen). Een deel van de week volgt iedereen de lessen in de mentorgroep, het andere deel van de lessen hoort bij de gekozen leerroute.

Bij de beroepsgerichte leerweg volgen de leerlingen veel praktische lessen, die gericht zijn op de voorbereiding op het middelbaar beroeps onderwijs. Door het grotere aantal praktische vakken ervaren veel leerlingen de bovenbouw als een nieuwe start met nieuwe mogelijkheden en nieuwe kansen.

Mentoraat: aandacht voor begeleiding, reflectie en persoonlijke ontwikkeling

Het mentoraat blijft de pijler van de begeleiding van de klas en de leerlingen: de mentor als coach en de (mentor)stamgroep als sociale basis voor de ontwikkeling tot zelfbewuste mensen. De mentor blijft het eerste aanspreekpunt voor mentorleerlingen en ouders. Taken van de mentor zijn: ouderavonden houden, gesprekken met ouders en leerlingen voeren over interesse, resultaten en keuzes, stage- en werkweekbegeleiding, inspirator zijn en spin in het web van de klas. Vanuit de mentorklas wordt gewerkt aan de voorbereiding op het eindexamen, met een steeds grotere nadruk op de verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces en dat van anderen in de klas en de lesgroepen en de voorbereiding op de vervolgopleiding.

Culturele activiteiten, de themaweek en de buitenlandreis

Er zijn diverse culturele activiteiten in de bovenbouw van het vmbo. Bezoeken aan musea en bijvoorbeeld de Tweede Kamer in Den Haag, staan op het programma van de activiteitendagen. Ook zijn verschillende culturele programma's gekoppeld aan de lessen van het kunstvak, Cultureel Kunstzinnige Vorming (CKV). Deze lessen zijn voor alle leerlingen in alle leerwegen in het vmbo.

De themaweken vinden buitenschools plaats. In de derde klassen wordt een buitenlandse reis gemaakt. De Ardennen en Berlijn zijn geliefde bestemmingen. De sportklas heeft een wintersportweek.

Theoretische leerweg

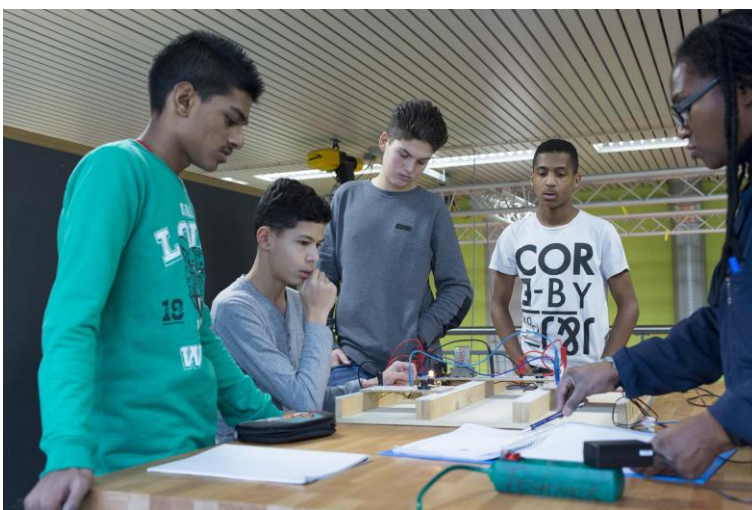
Leerlingen die kiezen voor de theoretische leerweg volgen theoretische vakken. Er wordt een steeds grotere zelfstandigheid en actievare leerhouding verwacht. Aan het eind van de derde klas kiezen de leerlingen het definitieve vakkenpakket. De vakken die aan het eind van klas drie worden afgesloten, moeten wel voldoende zijn. In elke leerroute zijn verschillende vakkenpakketten mogelijk.

Bij de kunstklas in de theoretische leerweg maken de vakken beeldend, drama en muziek deel uit van het examenprogramma en sluiten ze deze vakken in het schoolexamen af met een

muziek- en theateruitvoering op school voor familie, medeleerlingen en collega's. Bij de sportklas in de theoretische leerweg krijgen de leerlingen extra theoretische verdieping en praktische sportbeoefening en leren ze leidinggeven aan bijvoorbeeld sportactiviteiten met basisscholen in de regio.

Beroepsgerichte leerweg

Leerlingen die de beroepsgerichte leerweg (kader- en basisoniveau) volgen, krijgen een combinatie van theoretische en beroepsvoorbereidende programma's. In de beroepsgerichte leerweg bestaan de theoretische vakken uit een algemeen deel (Nederlands, Engels, bewegingsonderwijs, maatschappijleer en kunstvak I) en een specifiek sectorvakkendeel. In het beroepsvoorbereidende programma (9 of 10 uur per week) worden veel praktijkopdrachten uitgevoerd, soms samen met het mbo. De praktijk wordt zoveel mogelijk de school binnen gehaald, door middel van levensechte opdrachten, stages, of door de werkelijkheid na te bootsen op school met een project, studio of simulatie. De afgelopen jaren zijn uiteenlopende projecten gedaan. Dit jaar loopt b.v. bij Zorg & Welzijn een samenwerkingsproject met Foam en het Henriette Roland Holsthuis in het maken van foto's en levensverhalen van de bewoners van dit verzorgingstehuis. Bij Economie en Ondernemen worden bedrijfssituaties nagebootst in het opzetten van b.v. een verkoopbedrijf. Er wordt in alle profielen projectmatig en/of met werkplekken gewerkt.

Praktijklessen vmbo bovenbouw

Loopbaanoriëntatie en –begeleiding (LOB)

De mentor begeleidt het keuzeproces van de leerling in samenwerking met de decaan. De decaan organiseert verschillende activiteiten voor een goede studiekeuze in het vervolgonderwijs. Er worden stedelijke voorlichtingsavonden, open dagen en beroepenbeurzen bezocht en in de praktijklessen en mentorlessen neemt LOB een belangrijke plaats in. Alle leerlingen in klas 3 volgen een week stage als voorbereiding op een vervolgopleiding of de arbeidsmarkt. Leerlingen zoeken zelf en/of in overleg met de mentor een bedrijf of Instelling, zoveel mogelijk binnen hun profiel. Om dit mogelijk te maken, werken we goed samen met bedrijven en instellingen in de regio. Daarnaast lopen de leerlingen in klas 3 een maatschappelijke stage en de stageweek wordt afgerond met presentaties waarbij de ouders worden uitgenodigd. Op de jaarlijkse oud-leerlingenavond komen oud-leerlingen van de OSB vertellen over de keuze die zij hebben gemaakt en hoe zij de vervolgopleiding ervaren hebben. In het derde en vierde leerjaar bezoeken de leerlingen verschillende voorlichtingsavonden op het ROC en maken waar mogelijk in hun profielvakken kennis met de vervolgopleiding en een mogelijke toekomstige beroepspraktijk. Ze stellen daarover hun eigen loopbaandossier samen, wat ze mee moeten nemen bij hun aanmelding op het ROC.

Examen

De leerlingen in het vmbo doen schoolexamens in leerjaar drie en vier en centraal examen in leerjaar vier. Het onderwijs biedt veel praktische leermomenten. De theorie helpt bij de problemen uit de praktijk. Het uitgangspunt is dat leerlingen problemen leren oplossen die ze in de praktijk tegenkomen en steeds meer verantwoordelijkheid krijgen voor hun eigen prestaties. Leerlingen moeten hun praktijkopdrachten en zgn. handelingsonderdelen, zoals werkstukken en stageverslagen, afhandelen in hun schoolexamenperiode. In de zogenaamde PTA's, de programma's voor toetsing en afsluiting, staat de planning en uiterste inleverdata voor al deze opdrachten en toetsen. Het sectorwerkstuk vormt een apart onderdeel van het schoolexamen voor vmbo-tl. Het programma van toetsing en afsluiting (PTA) van de vakken staat beschreven in Magister. Voor alle leerlingen is het mogelijk om een of meerdere theoretische vakken op een hoger niveau af te sluiten.

Leerlingbegeleiding

Begeleiding van leerlingen: persoonlijk en betrokken

Mentoraat

Het mentoraat neemt op de OSB in onder- en bovenbouw een belangrijke plaats in. Een mentor begeleidt de leerlingen van zijn klas bij het leren en werkt aan een goede sfeer in de groep. Elk kind weet zich gezien en erkend en kan hierdoor op een goede manier werken en leren en zijn/haar talenten en interesses ontwikkelen. De basisschoolgegevens worden aan de mentoren uit de onderbouw overgedragen en de onderbouw mentoren dragen hun kennis en ervaring met de leerlingen en hun ouders weer over aan de mentoren van de bovenbouw. De mentor is samen met de vakdocenten verantwoordelijk voor de pedagogische en didactische aanpak in de lessen. De mentor van het eerste leerjaar gaat met de klas mee naar het tweede leerjaar. De mentor organiseert diverse activiteiten voor de leerlingen en verzorgt de begeleiding van het keuzeproces voor een goede overstap naar de bovenbouw. Ook in de bovenbouw begeleidt de mentor de leerlingen in hun ontwikkeling en bij de voorbereiding op het eindexamen. Zo wordt er veel aandacht besteed aan het leren plannen en leren studeren.

Contact met ouders

Voor de begeleiding van leerlingen dragen school en ouders een gezamenlijke verantwoordelijkheid. De mentor is degene met wie de ouders contact houden over hun kind. Dit gebeurt in elk leerjaar door persoonlijke gesprekken (minimaal 2 gesprekken van 20-30 minuten) en twee ouderavonden en natuurlijk driemaal per jaar door rapporten. Ouders kunnen natuurlijk altijd zelf het initiatief nemen voor een gesprek. Op ouderavonden presenteren leerlingen hun werk, bijvoorbeeld na een stageweek of themaweek. Alle ouders krijgen aan het begin van het schooljaar een rijk geïllustreerde jaarkalender, waarin de belangrijkste activiteiten (en dus ook alle ouderavonden) vermeld staan.

Betrokkenheid van ouders stellen wij erg op prijs. Er zijn verschillende manieren om mee te doen, bijvoorbeeld als begeleider bij activiteiten, als lid van het ouderplatform, een ouderklankbordgroep van een deelschool of als lid van de oudergeleding van de MR (medezeggenschapsraad).

Beoordeling en rapport

Op de OSB is beoordelen ook altijd begeleiden. Dat komt ook tot uitdrukking in onze signalen en rapporten.

De leerlingen ontvangen rond de herfstvakantie een *signaal* over hoe het met hen gaat; dat signaal kan per afdeling - onderbouw, vmbo en havo/vwo - verschillend van vorm zijn.

Alle leerlingen krijgen vervolgens drie keer per jaar een rapport: twee keer een *mentorrapport* (november en maart) en eenmaal een *overzichtsrapport* (juni).

Het *overzichtsrapport* biedt een overzicht van:

- de resultaten bij het betreffende vak
- de sociale houding van een leerling (o.a. bijdragen aan goed leerklimaat, gedrag in de groep, samenwerken, geven en ontvangen van feedback)
- individuele ontwikkeling (op gebied van studievaardigheden zoals plannen, onderzoeken, vragen stellen; concentratievaardigheden; creatieve vaardigheden zoals probleemoplossend denken).

Naast het *overzichtsrapport* schrijft de mentor, namens en in overleg met alle docenten van het klassenteam, een *mentorrapport*. Dit mentorrapport geeft complimenten, tips ter verbetering en feedback over hoe de leerling vordert qua resultaten, qua sociale houding en voor wat betreft diens individuele ontwikkeling. Het eindigt met twee aandachtspunten met concrete aanwijzingen voor hoe een leerling de eigen prestaties in de volgende periode kan verbeteren; deze punten zullen in de begeleiding door mentor en vakdocenten centraal staan.

De mentor bespreekt deze rapporten met de leerlingen en de ouders. Het is belangrijk dat leerlingen een reactie schrijven en leren evalueren en reflecteren op hoe ze geleerd hebben. Ook van ouders vragen we regelmatig een reactie op de rapporten.

De beoordelingen komen niet tot stand op grond van onderlinge vergelijking. Elke leerling wordt getoetst aan de hand van zijn individuele mogelijkheden. De rapporten stellen een leerling in staat kennis te nemen van zijn vorderingen en inzicht te krijgen in wat hij wel (of nog niet) kan. Hierdoor wordt duidelijk waaraan extra aandacht moet worden besteed. De rapporten helpen leerlingen hun eigen grenzen en talenten beter te leren kennen, waardoor het maken van een keuze voor de bovenbouw of voor een vervolgstudie of beroep gemakkelijker wordt.

Rekenbeleid

Vanaf 2013/14 is voor elke examenleerling het rekenexamen verplicht en komt het behaalde cijfer op de eindlijst. Alleen voor vwo maakt de rekentoets vanaf schooljaar 2015/16 het behaalde cijfer onderdeel uit van de slaag-zakregeling en moet een leerling minimaal een 5 halen om te kunnen slagen voor zijn examen. Het rekenbeleid staat echter opnieuw ter discussie. Voor dit schooljaar gaan we ervan uit dat de bovengenoemde regeling gehandhaafd blijft.

Ongeacht de vraag of het rekenexamen onderdeel uit blijft maken van de slaag-zakregeling, zijn rekenvaardigheden voor alle leerlingen op alle niveaus en in alle profielen van belang. In die zin gaan we door met het leren van de nodige rekenvaardigheden die nodig zijn voor het behalen van een diploma en voor het kunnen deelnemen aan deze samenleving. We geven extra aandacht aan rekenen als onderdeel in de wiskundelessen in de onderbouw. Alle leerlingen worden in de onderbouw, in het eerste, tweede en voorexamenjaar getest op hun rekenvaardigheden (met het programma Diacijfer). Indien nodig wordt aan de zwakke rekenaars extra ondersteuning geboden. In de bovenbouw zijn individuele digitale rekenprogramma's beschikbaar op maat voor die leerlingen, om lastige onderdelen extra te kunnen oefenen.

Taalbeleid

De school vindt taalontwikkeling van de leerlingen bijzonder belangrijk en stimuleert die ontwikkeling door het spreken in de les. De OSB-werkwijze stimuleert het gesprek in de kring, en in de focus op leren presenteren etc. Daarnaast bevorderen we de taalvaardigheid en het lezen van (jeugd)literatuur door b.v. deelname aan het stedelijk voorleesproject met de OBA en het poëzieproject in de onderbouw. In alle vakken is steeds meer aandacht voor taalgericht vakonderwijs. Bij elk vak kijken we hoe de schriftelijke en mondelinge taalontwikkeling van de leerling verder kan groeien door aandacht te besteden aan specifieke vaktermen en begrippen en verbanden te leggen met andere vakken. Elke docent is zich bewust van zijn taak als taaldocent.

In de onderbouw worden alle leerlingen getest op hun taalvaardigheden (met het programma Diataal). Voor de zwakke lezers is extra ondersteuning in de vorm van tutorlezen beschikbaar. Leerlingen lezen samen in kleine groepjes, begeleid door speciaal daarvoor opgeleide leerlingen uit 4 en 5 havo en vwo. De vorderingen van deze groepjes worden gevolgd.

Dyslexie

Leerlingen met een dyslexieverklaring krijgen een dyslexiepasje. Zij krijgen extra tijd en ruimte bij toetsen, schoolexamens en het centraal examen, maar ook in de gewone lessen. De school sluit aan bij het landelijke dyslexieprotocol door een jaarlijkse dyslexiescreening in leerjaar 1 en een daarbij horende training aan te bieden.

Extra ondersteuning

Mentoren vormen de spil in de ondersteuningsstructuur. Zij hebben goed zicht op de schoolontwikkeling van een leerling door hun intensieve, soms dagelijkse contact met de leerling. De OSB kent een vorm van intensief mentoraat en koestert deze als manier van optimale leerlingbegeleiding. Als een mentor zich zorgen maakt over een leerling, gaat hij altijd in gesprek met die leerling en zijn ouders en spreekt zijn zorgen uit. Vaak is het maken van afspraken of het opstellen van een handlingsplan al voldoende om de zorgen weg te nemen. Maar als blijkt dat er (tijdelijk) meer ondersteuning nodig is voor de leerling, kan de mentor advies vragen aan de zorgcoördinator.

De OSB heeft twee zorgcoördinatoren, een voor de onderbouw en een voor de bovenbouw. De zorgcoördinator kan zich voor consultatie en advies wenden tot verschillende externe functionarissen zoals:

- de OKA (ouder- en kindadviseur) of BPO (begeleider passend onderwijs) op school;
- de schoolverpleegkundige en jeugdarts die aan de school verbonden zijn;
- de leerplichtambtenaar;
- medewerkers jeugdhulp en jeugdbescherming.

Bovenstaande functionarissen werken met elkaar samen binnen het zorgadviesteam (ZAT). Samen kunnen zij een vollediger beeld van een jongere krijgen dan alleen. De functies van het ZAT zijn in hoofdzaak gelegen in interdisciplinaire probleemanalyse, handelingsadvisering/consultatie aan schoolfunctionarissen, verwijzing en toeleiding naar externe instellingen en de afstemming met de (externe) hulpverlening op onderwijszorg.

Samen met leerling en ouders wordt, indien nodig, een onderwijsontwikkelingsperspectief opgesteld waarin de belemmerende en stimulerende factoren worden vastgelegd en de extra ondersteuning wordt beschreven.

Het intern ondersteuningsaanbod van de OSB bestaat uit een waaier aan vaardigheidstrainingen op het gebied van gedrag, emotie en leren. Daarnaast is er de OSB Wisselklas, een kortdurend intensief traject waar in een kleine groep naast onderwijs gewerkt wordt aan het verstevigen van de schoolse vaardigheden.

Als wij bepaalde extra ondersteuning niet kunnen bieden, maken wij gebruik van externe (bovenschoolse) trajecten als transferium en school2care. Ook wordt er in sommige gevallen een toelaatbaarheidsverklaring voor speciaal onderwijs aangevraagd.

In het schoolondersteuningsprofiel van de OSB wordt uitgebreider beschreven wat leerlingen en ouders(s) kunnen verwachten van de basisondersteuning en extra ondersteuning aan leerlingen met een ondersteuningsbehoefte.

Decanaat

De decanen op de OSB hebben een ondersteunende rol voor de mentoren en zijn verantwoordelijk voor het LOB-beleid, de loopbaanondersteuning in de bovenbouw en dus voor de keuzebegeleiding. De decanen verzorgen materiaal, informeren de mentoren en organiseren activiteiten zoals voorlichtingsavonden, de oud-leerlingenavond en ook de aansluitingsprojecten met het vervolgonderwijs.

Huiswerkklas

De huiswerkklas wordt georganiseerd in de mediatheek / studiezaal onderbouw. In deze ruimtes zijn computers beschikbaar, maar ook voldoende plekken om huiswerk zelfstandig en rustig te maken. Een leerling kan hulp vragen aan een van de begeleiders als hij vastloopt met zijn werk. De huiswerkklas is op dinsdag-, woensdag- en donderdagmiddag. De huiswerkklas biedt tijd, ruimte en steun aan leerlingen die graag op school hun huiswerk willen maken en/of het vaak moeilijk vinden regelmatig aandacht te geven aan hun huiswerk. De huiswerkklas is er voor alle leerlingen, uit de onderbouw en de bovenbouw.

Aanmelden loopt via de mentor: leerlingen halen bij de mediatheek een aanmeldingsformulier dat moet worden ingevuld door ouders en door de mentor ondertekend.

De huiswerkklas kost €20 borg bij inschrijving. Dit bedrag wordt teruggegeven als een leerling altijd is geweest.

Studietuin

Naast de huiswerkklas is er een aanbod van een particuliere instantie voor een veel intensievere en individueel gerichte huiswerkbegeleiding. De Studietuin leert de leerlingen studievaardigheden en begeleidt de leerlingen intensief. Zij houden hierover ook intensief contact met de ouders. Ouders betalen voor de Studietuin een gereduceerd tarief. Het aanbod en verdere informatie staat op de website.

Vertrouwenspersoon

Voor de leerlingen zijn er twee interne vertrouwenspersonen: een mannelijke en vrouwelijke

docent uit de onderbouw en de bovenbouw. Bij hen kunnen leerlingen terecht voor klachten over seksuele intimidatie, agressie of discriminatie en andere problemen.

Extern vertrouwenspersoon

Overall waar mensen samen zijn, kunnen zij last krijgen van ongewenste omgangsvormen en integriteitschendingen. Te denken valt aan pesten, discriminatie, (seksuele) intimidatie en machtsmisbruik. Vaak is het voldoende om hierover met elkaar in gesprek te gaan, al dan niet met hulp van een derde, zoals de leidinggevende, de docent of de mentor. Soms is dat niet genoeg. Werknemers kunnen dan terecht bij de externe vertrouwenspersoon.

Klachtenprocedure

Wanneer ouders of een leerling klachten hebben over de gang van zaken op school, kunnen ze daar in eerste plaats terecht bij de mentor. Als dit door omstandigheden niet mogelijk is, kan de klacht worden besproken met de deelschoolleider. Mocht dit nog geen oplossing bieden, dan kunnen ouders of leerling contact opnemen met de directie. Mocht een klacht niet naar tevredenheid afgehandeld worden, dan kunnen ouders een klacht indienen bij de landelijke geschillencommissie, waarbij de OSB is aangesloten. Ouders kunnen informatie hierover verkrijgen bij het secretariaat. U kunt hiervoor contact opnemen met het secretariaat via: secretariaat@openschoolgemeenschapbijlmer.nl.

Veiligheid

De pedagogische visie van de school en de eigen werkwijze, met de nadruk op de dialoog en het samenwerken in de klas, vormen samen met het mentoraat de basis van een positief en veilig leerklimaat. Met elkaar werken we aan een zo veilig mogelijk leer- en werkklimaat. Vanaf de eerste klas wordt een aantal kinderen opgeleid tot mini-mediator. Zij kunnen ingeschakeld worden als er spanningen zijn tussen leerlingen. Uiteraard nemen mentoren en schoolleiding hun verantwoordelijkheid voor zaken die zich niet lenen voor mini-mediation.

Op de school is een Jongerenrechtbank actief, waar het gaat om het behandelen van (strafbare) incidenten, die impact hebben op het functioneren van individuele leerlingen, de klas en de school. (zie eerdere informatie hierover).

Hierover en over andere incidenten is contact met de buurtregisseur (wijkagent). Wanneer er sprake is van ernstige incidenten, overleggen we altijd met de politie over de vervolgacties: een behandeling van het incident bij de Jongerenrechtbank of aangifte bij de politie.

Resultaten van ons onderwijs:

De OSB heeft al vele jaren een zogenaamd basisarrangement. Dat betekent dat alle afdelingen van de OSB volgens de inspectie van voldoende kwaliteit zijn.

Kwaliteit is veel meer dan meten

De OSB staat bekend als een inspirerende school met een eigen pedagogische visie en vernieuwend onderwijs. Leerlingbegeleiding en mentoraat, heterogene groep en kringgesprek zijn belangrijke onderdelen van onze aanpak.

Kwaliteit zit in alles, van het lokaal waarin de leerling zit tot en met het functioneren van de mensen die in de school werken. Kwaliteit zit in de aandacht voor het welbevinden van de leerling en de aandacht voor goed onderwijs. Kwaliteit zit in de aandacht voor de vakken waarin kinderen worden uitgedaagd om zo goed mogelijk te leren en goede resultaten te halen. Kwaliteit zit in het taalbeleid: er wordt veel gesproken, gedebatteerd, (voor)gelezen en geschreven en meegedaan aan debatwedstrijden en initiatieven als de Jonge Jury waarin kinderen wedijveren om het beste voor te lezen.

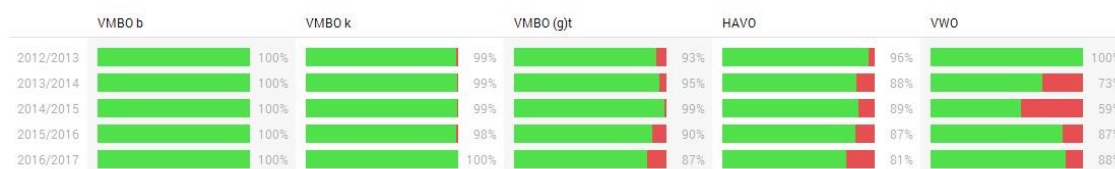
Kwaliteit zit ook in een goede samenwerking met externe partijen om noodzakelijke kennis en expertise van buiten naar binnen te halen; bijvoorbeeld in de samenwerking met het AMC, met culturele en maatschappelijke instellingen, of met plaatselijke ondernemers voor stages.

De OSB heeft een eigen kwaliteitsbeleid met verschillende instrumenten om kwaliteit te meten en te bewaken. Regelmatig worden de lessen met leerlingen geëvalueerd en nabesproken. Ouders krijgen regelmatig een vragenlijst voorgelegd, waarin ze kunnen aangeven wat goed is in de OSB en wat beter moet. De uitkomst van deze enquête wordt bekend gemaakt. Iedereen mag weten wat gewaardeerd wordt en als sterke punten van de school worden beschouwd.

Net zo open zijn we over wat volgens de ondervraagde ouders verbeterd moet worden en hoe de school werk maakt van deze verbeteringen.

Ieder jaar worden de gegevens over de instroom, doorstroom en uitstroom bijgehouden en vergeleken met die van voorgaande jaren. In de afgelopen jaren is zowel stedelijk als landelijk gewerkt aan een betrouwbaar systeem van kwaliteitsmeting. De Kwaliteitskaart van de Inspectie voor het Voortgezet Onderwijs en Vensters voor Verantwoording bieden goede informatie hierover.

Slaagpercentages

Academische Opleidingsschool Amsterdam

De OSB is een academische opleidingsschool in nauwe samenwerking met het Montessori Lyceum Amsterdam, het Montessori College Oost, het Spinozalyceum, de lerarenopleidingen tweedegraads van de Hogeschool van Amsterdam en eerstegraads van het ILO, de universitaire lerarenopleiding van de Universiteit van Amsterdam.

Ook wordt in het kader van leraren mede-opleiden samengewerkt met de Academie voor Lichamelijke Opvoeding en de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten.

De Academische Opleidingsschool Amsterdam (AcOA) is in 2015 in een landelijk visitatietraject beoordeeld met een positief resultaat. We leiden op de OSB in samenwerking met genoemde scholen en instituten een nieuwe generatie docenten op. De AcOA levert hierdoor tevens een belangrijke bijdrage aan het begeleiden en verder professionaliseren van de eigen docenten. In het academische deel worden de eigen onderzoeksdocenten en docenten-in-opleiding geschoold in onderzoek doen naar de innovatieve onderwijspraktijk met wetenschappelijke methoden. De onderzoeksresultaten worden gepresenteerd aan de schoolgemeenschap.

De organisatie van de school

De leerlingen

De OSB is een school met 1550 leerlingen. In de onderbouw (het 1^e en 2^e leerjaar) tellen de klassen maximaal 28 leerlingen. De OSB heeft een belangrijke regiofunctie die vanwege het onderscheidende profiel naast leerlingen uit Zuidoost, ook leerlingen aantrekt uit onder meer Amsterdam-Centrum, Amsterdam-Oost, Diemen, Duivendrecht, Ouderkerk aan de Amstel en Abcoude. Ruim 1/3 van de leerlingen komt van buiten Zuidoost naar de OSB.

Het team

Het OSB-team telt 150 docenten en 35 onderwijsondersteunende medewerkers. De betrokkenheid van het team bij de school is groot. Dagelijks zijn de meeste docenten aanwezig van 8.00 tot 16.30 uur. De aanwezigheid na 15.00 uur 's middags dient onder meer voor lesvoorbereiding, overleg, scholing en gesprekken.

De docenten werken in zes deelscholen: drie deelscholen onderbouw, twee deelscholen bovenbouw vmbo en een deelschool bovenbouw havo en vwo. Een deelschool wordt geleid door de deelschoolleider. Iedere docent is verbonden aan één deelschool, maar kan ook lesgeven aan klassen in andere deelscholen.

Bestuur en schoolleiding

De OSB is een zelfstandig stichting, geleid door een bestuurder-directeur als bevoegd gezag. Deze legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht. De directie bestaat uit een directeur-bestuurder en een adjunct-directeur. De directie en de deelschoolleiders vormen samen de schoolleiding.

Medezeggenschapsraad

De medezeggenschapsraad (MR) van de OSB bestaat uit personeelsleden, ouders en leerlingen. De medezeggenschapsraad overlegt met de directie over het beleid op verschillende terreinen. Uitgangspunt is de wet op de medezeggenschap, waarin de directie gehouden is allerlei zaken ter instemming of advies voor te leggen aan de medezeggenschapsraad.

Leerlingenraad

De OSB kent een wisselend actieve leerlingenraad. Jaarlijks worden leerlingen opgeroepen om zich in te zetten voor de leerlingenraad en eveneens om deel uit te maken van de medezeggenschapsraad. Daarnaast wordt op verschillende manieren leerlingen gevraagd naar hun mening over de school. Het vorig jaar zijn de leerlingen actief betrokken bij de ontwikkeling van het nieuwe schoolplan en wordt verder gewerkt aan het invullen van hun ideeën en wensen voor de school. Ook in de deelscholen worden leerlingen op verschillende manieren actief betrokken over zaken die leerlingen (direct) aangaan.

Ouderplatform

Op de OSB is een actief ouderplatform dat de belangen van de leerlingen behartigt vanuit de optiek van de ouders. Het ouderplatform organiseert een keer per jaar een algemene ouderavond over een bepaald thema. En organiseert 2 à 3 keer per jaar een oudercafé, waarin ouders samen verschillende thema's bespreken, die ze zelf hebben aangedragen. Verschillende deelscholen werken daarnaast met een ouder-klankbordgroep om zaken van de deelschool te bespreken.

Huisvesting

De school is een ruim en licht gebouw met een groot aantal theorielokalen, drie studiecentra, waarvan één met een mediatheek. Hier kunnen leerlingen onder toezicht studeren en alle benodigde materialen voor opdrachten, werkstukken en spreekbeurten lenen of raadplegen. Naast boeken, tijdschriften en naslagwerken staan er ook veel computers.

Er zijn twee geoutilleerde sporthallen met 4 sportzalen en een ruimte met fitnessapparatuur. Er zijn diverse practicumlokalen voor de verschillende leerroutes in het vmbo, bijvoorbeeld voor techniek en ontwerpen. We beschikken over een grote theaterzaal, er zijn computerlokalen, speciale lokalen voor de beeldende vakken, drama en een muziekpaviljoen. De lokalen voor natuurkunde, scheikunde en biologie vormen het sciencelab om actief en onderzoekend leren

nog meer mogelijk te maken.

Rond de school is een mooi plein met zitbankjes, er is een fietsenstalling en een boomrijk grasveld, waar de leerlingen op zomerse dagen buiten pauze kunnen houden.

De school beschikt over twee pauzeruimtes met goede voorzieningen, een voor de eerste klassers en een voor de tweede klassers en de bovenbouw. Verkrijgbaar zijn: gezonde broodjes, melkproducten, snoepgoed en frisdranken.

Bereikbaarheid

De OSB is goed bereikbaar met het openbaar vervoer: bus, metro en trein.

De school is te bereiken met onder meer bus 66 en 49.

Ook met de metro of de stoptrein Amsterdam-Utrecht is de school gemakkelijk te bereiken.

Dat kan via station Bijlmer bij winkelcentrum de Amsterdamse Poort waar een goede busaansluiting is of via station Ganzenhoef bij winkelcentrum Ganzenpoort, op 10 minuten loopafstand van de school.

Van basisschool naar de OSB

Kennismaking met de school

Open dagen

Op *vrijdagavond 26 januari* en *zaterdag 27 januari overdag* stelt de OSB haar deuren open om leerlingen van groep 8 en hun ouders kennis te laten maken met de onze school.

Op vrijdagavond is de school open van 18.00 tot 21.00 uur en op zaterdag van 10.00 tot 14.00 uur. Op allerlei manieren kan iedereen kennismaken met de OSB, het aanbod van lessen, de werkwijze in de les, de begeleiding van leerlingen en de vele extra's die de school tijdens en na schooltijd biedt. Er is werk van leerlingen te zien, er zijn demonstratielessen en videofilms over de school. Ook worden er rondleidingen gehouden. Er zijn veel medewerkers, docenten, ouders en leerlingen aanwezig om vragen te beantwoorden.

Donderdag 8 februari is de Open avond speciaal voor leerlingen met een havo/vwo advies.

Kennismakingslessen

Op *dinsdag 23 januari* is er de mogelijkheid voor geïnteresseerde leerlingen van groep acht om lessen te volgen op de OSB. De leerlingen krijgen les volgens de OSB-werkwijze en er wordt een speciaal toneelstuk opgevoerd voor deze kennismaking met de school. De leerlingen kunnen zich van tevoren opgeven via de basisschool. Als de basisschool niet met alle leerlingen van groep acht komt, is individuele opgave via de administratie van de school gewenst.

Aanmelding

Aanmelden doet u als ouder/verzorger persoonlijk bij de school. Neemt u de volgende documenten mee:

- het door de basisschool uitgereikte aanmeldingsformulier en het ingevulde informatieformulier van de OSB;
- het paspoort van beide ouders/verzorgers;
- het identiteitsbewijs (en BSN) van het kind;
- en één pasfoto.

Procedure toelating

Voor de toelating van nieuwe leerlingen volgen wij de kernprocedure die voor heel Amsterdam geldt. Een leerling heeft voor de OSB een advies nodig voor vmbo-beroepsgericht, vmbo-theoretisch of voor havo of vwo. Een leerling met een advies voor lwoo- of praktijkonderwijs wordt niet toegelaten op de OSB. Bij kinderen met speciale problematiek wordt onderzocht of het aanbod en de hulp die nodig zijn daadwerkelijk door de school geboden kunnen worden. De basisscholen geven hun leerlingen een advies op het schoolkeuze-adviesformulier voor het voortgezet onderwijs. Bij bijzondere gegevens over leeftijd, gedrag en/of niveau wordt overlegd met de basisschool en met ouders en leerlingen om de haalbaarheid van de overstap te toetsen. Van belang hierbij is of de aangemelde leerling geschikt is voor deelname aan het onderwijs in de heterogene groep en of de school in staat is deze leerling te begeleiden. Verder streven wij naar een evenwichtige verdeling naar onderwijstypen per klas. De ouders krijgen na de matching zo spoedig mogelijk bericht. Vóór de zomervakantie worden de nieuwe leerlingen uitgenodigd om te komen kennismaken met hun nieuwe klas en mentor.

Contactpersonen

Contactpersonen voor de aanmelding en toelating voor het eerste leerjaar zijn de deelschoolleiders onderbouw: Arjen Huisman, Greetje Kloosterman en Christel Wets.

Toelatingsbeleid voor leerlingen met een handicap

We onderzoeken de specifieke onderwijsbehoeften van kinderen met de vraag naar extra ondersteuning: welke hulpvragen stelt deze leerling in termen van pedagogiek, didactiek, aanpassingen aan gebouw en materiële aanpassingen, leerlingenzorg, professionalisering, interne organisatie en externe hulp en welk antwoord heeft de OSB daarop?

Op onze school doen we dit onderzoek bij een aanmelding van een leerling met een positieve

beschikking van een commissie voor indicatiestelling (ook wel een leerling met een rugzakfinanciering of leerlinggebonden budget genoemd); voor een leerling met een positieve beschikking van de RVC; of voor een leerling die wordt teruggeplaatst van een speciale school. Er wordt aan de hand van deze onderwijskundige vragen bezien of de school de mogelijkheden heeft om het ontwikkelingsproces van het kind te ondersteunen. Voor ieder verzoek tot plaatsing in dit kader zal door het bevoegd gezag van de OSB een individuele afweging worden gemaakt. Kern van de afweging is de vraag of de combinatie van handicap en de extra onderwijsondersteuning die noodzakelijk is, spoort met de mogelijkheden van de school. De school zal bij deze afweging gebruik maken van de ondersteuning van bijvoorbeeld een school aangesloten bij een Regionaal Expertise Centrum en/of van de mogelijkheden die het samenwerkingsverband VO-SVO biedt.

Na analyse zullen de aard en zwaarte van de handicap en de feitelijke (on)mogelijkheden van de school bepalend zijn voor de uitkomst. Pas daarna kan door het bevoegd gezag een onderbouwd besluit tot toelating of weigering op het verzoek tot toelating worden genomen.

Kosten

De schoolbijdrage

Aan ouders van leerlingen van de OSB wordt jaarlijks een schoolbijdrage gevraagd. Op dit moment geldt een schoolbijdrage van 90,- die dient om kosten te dekken die door de overheid niet gefinancierd worden, maar die voor de voortgang van het onderwijs wel wenselijk zijn. Bijvoorbeeld culturele activiteiten bij de kunstvakken; ondersteunend materiaal voor de bètavakken en projecten, mediatheek, voorzieningen in de school en andere zaken die van belang zijn voor de leerlingen.

De kosten voor het eerste leerjaar zijn:

Schoolbijdrage	€ 90,-
Themaweek	€ 140,-

De aanschaf van leermiddelen

De boeken, werkboeken en digitale uitgaven kunnen de ouders/verzorgers via de website van Iddink bestellen. Aan het eind van het schooljaar ontvangen de ouders/verzorgers hierover bericht van de boekenleverancier, Iddink. Alle ter beschikking gestelde boeken en digitale uitgaven worden aan het eind van het schooljaar weer ingeleverd bij de boekenleverancier. De werkboeken worden eigendom van de leerling.

Woordenboeken, atlanten, schoolmaterialen etc. kunnen wel via de boekenleverancier worden besteld, maar worden in rekening gebracht bij de ouders/verzorgers. De rekening van de boekenleverancier aan de ouders/verzorgers bevat ook een vrijwillig deel: borg voor gebruik van de boeken; de bijdrage voor de werkweek of themaweek (deze bijdrage verschilt per jaar afhankelijk van de inhoud van deze week) en de schoolbijdrage. Als een ouder ervoor kiest deze bedragen niet te betalen; kan de leerling ook niet van de bijbehorende voorzieningen gebruikmaken. Na afloop van het schooljaar zal de borg worden teruggestort als volledig is voldaan aan de teruggave van de geleende boeken van de school.

Naast bovengenoemde leermiddelen zijn er ook andere materialen die nodig zijn om de lessen te kunnen volgen. Tijdens de kennismakingslessen ontvangen de nieuwe leerlingen een lijst van die materialen.

Scholierenvergoeding

De scholierenvergoeding is een geldbedrag voor schoolgaande kinderen van Amsterdammers met een laag inkomen. U moet de vergoeding eerst aanvragen bij de gemeente. Daarna pas kunt u uw kosten declareren. Met het geld kunt u de schoolactiviteiten van uw kind betalen. Denk daarbij aan kosten voor schoolspullen en -boeken, schoolreisjes. Maar ook voor bijles of huiswerkhelp kunt u de scholierenvergoeding gebruiken.

Reiskostenvergoeding

Samen met de scholierenvergoeding kunt u ook een reiskostenvergoeding aanvragen. Dit is een

bedrag voor kinderen op het voortgezet onderwijs die drie of meer zones naar school moeten reizen met het openbaar vervoer.

Jeugdsportfonds en Jongerencultuurfonds

Is de scholierenvergoeding niet voldoende voor alle onkosten? Dan kan een tussenpersoon (bijvoorbeeld een leerkracht of hulpverlener) voor u een bijdrage aanvragen bij het Jeugdsportfonds of het Jongerencultuurfonds.

Heeft u een vraag over een van deze regelingen? Neem dan contact op met het secretariaat via secretariaat@openschoolgemeenschapbijlmer.nl.

De themaweek

Voor de themaweken moet een bijdrage worden betaald. Aangezien de inhoud van deze weken per leerjaar verschilt, varieert ook de hoogte van deze bijdrage.

Verzekeringen

Voor iedere leerling die op de OSB is ingeschreven en voor het onderwijspersoneel is een verzekering afgesloten tegen ongevallen en wettelijke aansprakelijkheid. Deze verzekering is een aanvulling op die van de betrokkene zelf of die van de ouders. De precieze voorwaarden van deze verzekering zijn op te vragen bij de financiële administratie. Bij werk- en themaweken voorziet de school niet in een reisverzekering. Mocht men die toch willen dan dient de betrokkene die zelf af te sluiten.

Algemene gegevens

Stichting Open Schoolgemeenschap Bijlmer

School voor vwo, havo en vmbo

Gulden Kruis 5 1103 BE Amsterdam-Zuidoost

Tel. 020-6909050

Fax 020-6908329

E-mail: info@openschoolgemeenschapbijlmer.nl

www.openschoolgemeenschapbijlmer.nl

Bestuur en directie:

Saskia Grotenhuis: directeur-bestuurder

Paul Baartman: adjunct-directeur

Schoolleiding

Saskia Grotenhuis: directeur-bestuurder

Paul Baartman: adjunct-directeur

Arjen Huisman: deelschoolleider onderbouw (A)

Greetje Kloosterman: deelschoolleider onderbouw (B)

Christel Wets: deelschoolleider onderbouw (C)

Linda van Vuuren: deelschoolleider bovenbouw vmbo (D)

Elizabeth Verhoog: deelschoolleider bovenbouw vmbo (E)

Klaske Blom: deelschoolleider bovenbouw havo (F)

Bas de Koning: deelschoolleider bovenbouw vwo (F)

Raad van Toezicht

Simone Walvisch, voorzitter

Bas Hoondert

Guuske Ledoux

Walter Groenen

Henk Elffers

Artie Ramsodit

Reinier Heutink

p/a Gulden Kruis 5, 1103 BE Amsterdam.

Medezeggenschapsraad

Contactpersoon: Mihai Popa

p/a Gulden Kruis 5, 1103 BE Amsterdam

Inspectie

Inspectie van het Onderwijs

Toezicht VO

Postbus 2730

3500 GS Utrecht